יום הכפורים

162 עין משפם

שהפלפלין חייבין בערלה. אין להקשות כמו שחייבין בערלה בערלה חייבין נמי במעשר וכיון שחייבין במעשר סמג עבין לג פושים מוצה סיי מרח סשיף א: מטמא טומאת אוכלין כדתנן בפרק בא סימן (נדה דף נ.) כל שחייב לשנין שינוי הוה ליה כשבת לשונש ואזהרה: **משכח שבפוש** בפכם . ומשבת במעשר מעמא טומאת אוכלין אלמה תניא התם נמנו וגמרו אין שבחון לא גמר דאיקרי שבת דאילטריך ליה לרבויי כל (א) הענין

ב מייי וסמג שם מוש"ע אויה פיי מטמאין טומאת אוכלין די"ל הא מרכד סטיף כ: ברטיבתא הא ביבישתא אבל ה"ר נג נ מוביע או"ה סי שמעון מיינביל"א הקשה מהא דאמרי׳ בפ' בכל מערבין (עירובין דף כחי) נד ר מוש"ע או"ח סי' זרע גרגיר מתעשר וכו' עד זרע נה ה מיי פינ מהלי גרגיר למאי חזי שכן ראשונים שלא שביחת עשור הליו היה להם פלפלין שוחקין אותו סמג לחוין כה מוש"ע ומטבילין בו את הללי וא"כ כל שכן איזה פיי הכינ סשיף ה: הלבליו בחיבות נותו ואתי יבישתא נו ישושים אויה פי פלפלין דעדיפי טפי ואפי יבישתא נו ז הם מיי פיב מהלי יטמא טומאת אוכלין וי"ל דודאי אותן טוש'ע אוים סיי מריב פלפלין שנשחקין וגובלין אותן במים פשף ז: כעין שעושין נסכי ט .כ. במעשר נח ימיי שם שוש"ע בעינייהו לאכילה וחייבין במעשר במעשר תניא ועניתם את דלא חזו לאכילה הכי ואין מטמא לחדש. יכול בתשעה ת'ל בערב. אי בערב גרגיר חינו חייב במעשר משום הח יכול משתחשך ת'ל מילחל לחוד שמטבילין בו ללי אלח בתשעה. הא כיצד מילחל לחוד שמטבילין בו ללי אלח

חייב במעשר וכיון דחייב במעשר ומטמא טומאת אוכלין אבל אוחם שלא נגבלו במים שנטחנו ונידוקו כעפרורית בעלמא כעין שעושין לתת לתוך הקדירה הנהו פטורין מן המעשר טומאת אוכלין אי נמי י"ל דורע לאחר שחיקתו חזי למיכל נמי בעיניה ומשום הכי חייב במעשר והא דנהט החם ומטבילין בו ללי ולא נקט דאכלי ליה נמי בעיניה משום דעיקר שחיקתו ערב וכן ימים מובים כדי למבל בו אבל פלפלין דאפי' בתר וכן שבת כיוצא בו שחיקתן לא חזו בעינייהו לא מחייבי ועוד יש להקשות על ההיא מתניתין דכדה והרי תבלין דחייבין במעשר כדאמריכן פ"ק דחולין (דף ו.) ואם נמשותיכם בתשעה חמר לה עשי לי משליכי חושש לשחור להדש מאי עניד ליה הבשו ותבלין שבה משום מעשר ומשום כו'. אכל איכלין שאין שביעית וחין מטמח טומחת חוכלין ראויין לאכילה . שתה כדמוכת דרמור וררוחד (שר דם ב כדמוכח בהעור והרוטב (שם דף קכ.) דמפרש בגמרא מאי קיפה פירמא מוריים שמור. דייקינו ופריך אביי היא עלמה תטמא טומאת מינה הא חומץ חייב. אורלני אלא מאו היהה חבלני נחיבו ורבי היא דהני חומץ לוכלין חלח מחי קיפה עלכין ועדיאו משיב את הנפש. דרש י"ל לחושם משום מעשר דקתני לא אוכלין אלא מאי קיפה תבלין ומיהו קאי אלא אשאור אבל משום שביעית הא דנידל אי *) שתה קחי חתרוייהו דחפי' חוכלי בהמה ים מהן שחייבין בשביעית כדמוכח במס' א'ר יוחנן כם פלפלייא שביעית (פ"ח משנה א) ולא נהירא ארי יותן כט ספרי בפרק בכל מערבין (עירונין דף כס.) מפרי. אבל זנגבילא היום הכפרי בכל מערבין (עירונין דף כס.) מפרי. אבל זנגבילא הנית רבי שמעון בן חלעזר חומר רפיבתא "") דהיא חנית רבי שמעון בן חלעזר חומר חרולתא דאתיא סבי עוכלת תבלין וליטרת ירק ופי' רש"י חרולתא דאתיא סבי

מתחיל להתענות מבע"י. סיכן שמוסיפין מחול על הקרש. אין לי אלא שמוסיפין מחול על הקרש ככניסתו ביציאתו מנ"ל ת"ל מערב עד הקדש ופשומה: היא . והאי תנא (פריש בעצם) [דפריש עצם עצם] [דפריש עצם עצם] האי קרא ועניתם את נידל בר מנשה לית הלכתא כרבי ואסיקנא הינדוי שריא וסברכין הינדוי שריא וסברכין הינדוי בורא פרי האדמה, דקחי אחין פוחחין לעני בגורן אלמח ת"ר אכל עלי נפנים תבלין חייבין במעשר וי"ל שיש מיני שלבלם מראש השנה תבלין הרבה יש מהן דעיקרן לטעמח

אי שחה חי אבל מזוג חייב ודאיעבד פטור וכו' :

פינוי. על דבר אשר ענה את אשת רעהו (דברים כב): כים גופכ שכם פיקרי . ובלחו ג"ם נמי נפקח מיניה וביה דכיון דחיקרי שבת הוא גופיה שבת איקרי דכתיב תשבתו

שבתכם בשלמא רב פפא לא אמר כרב

אחא בר יעקב דקרא דכתיב בגופיה עדיף

אלא רב אחא בר יעקב מאי מעמא לא אמר

נפשותיכם בתשעה לחודש יכול יתחיל

ויתענה בתשעה ת"ל בערב אי בערב יכול

משתחשך ת"ל בתשעה הא כיצד "מתחיל

ומתענה מבעוד יום מכאן שמוסיפין מחול

על הקודש ואין לי אלא בכניסתו ביציאתו

יוה"כ (*ימים טובים) מניין ת"ל °תשבתו איז

ליות ("כים בית כ) -בלי אלא (*ימים מובים 'שבתות) מנין ת"ל

אמכאן שמוסיפין) מחול על הקודש ותנא

דעצם עצם האי בתשעה לחודש מאי עביד

ליה מיבעי ליה לכדתני חייא בר רב מדיפתי

דתני חייא בר רב מדיפתי *ועניתם את

נפשותיכם בתשעה וכי בתשעה מתענין

והלא בעשור מתענין אלא לומר לך יכל

האוכל ושותה בתשיעי מעלה עליו הכתוב

כאילו התענה תשיעי ועשירי: אכל אוכליו

שאין ראוין לאכילה: *אמר רבא כם פלפלי

ביומא דכפורי פמור כם זנגבילא ביומא

דכפורי פמור מיתיבי *היה רבי מאיר אומר

איני יודע שעץ מאכל הוא אלא מה תלמור

לומר עץ מאכל עץ שמעם עצו ופריו שוה הוי אומר זה פלפלין ללמדך, שהפלפלין

חייבין בערלה ואין ארץ ישראל חסרה כלום

תורה אור כדחמר ברים פרקין (דף עד.) שבתון שבות חי נמי שבת שבתון היא לאו יומה איקרי שבת אלה הכי קאמר מטח' מרגוע היא לכם יהיכא כמי דכתיב שבת שבתון הוא לשון זכר אף לשון מנוחה הוא לשון זכר אבל יומא כרב פפא מיבעי ליה לכדתניא* °ועניתם אתייקה כנ לא איקרי שבת להכי נקט תשבתו בי שבתכם יתירא דהוא גופיה איקרי שבת: מיבעים לים לכדמנים . לשחר ימים טובים ולא איום כפורים קחי: ופנא דענם ענם . מדחינטריך למעוטי לתוספת החול מעונש פמנין ת"ל "מערב עד ערב ואין לי אלא ש ומחוהרה ממילא שמעינן דמוסיפין והאי ועניתם בתשעה מאי עביד ליה: כל האוכל ושומה וכו' . והכי משמע קרא ועניתם בתשעה כלומר התקן שבתכם הא כיצר כל מקום שנאמר שבות ש° § עלמך בחשעה (ב) שחוכל להתענות בעשרה ומדאפקיה קרא בלשון עינוי לך הרי הוא כאלו מתענה בחשעה: כם פלפלין . אין זה יישוב הדעת שאין זה דרך אכילתו : מיתיבי וכוי. אלמא מאכל קרי ליה: שהסלפלין סייבין בערלה. מין אילן הוא: רעיבא. חזי למיכל : סימלסם . ליטוריג"ה שמפטמים בשמים כתושים בדבש: מבי סנדומי. מחרן כום: שרים . וחין בו משום בישולי נכרים שנאכל כמות שהוא חי ולא משום גיעולי נכרים דנותן טעם לפגם ומדקאמר אין בו ב: ממשמע שנאמר "וערלתם ערלתו את פריוו יקרא משום בישולי נכרים ש"מ דרך אכילמו ע כשהוח חי : מר"ה פד יום הכפורים . ב אבל לבלבו קודם ר"ה כבר נעשו קשים ועך בעלמא נינהו: משיב מת סנפש . ומבטל את העינוי:

מזנו . נתנו בו מים להתיש כחו:

שנא' 'לא תחסר כל בה ל"ק יהא ברמיבתאיננים ח והא ביבישתא א"ל רבינא למרימר והאמר רב נחמן *האי 'הימלתא דאתי יוד מבי הנדואי שריא ומברכינן עליה בורא פרי האדמה לא קשיא הא ברמיבתא והא ביבישתא ת"ר 'אכל עלי קנים פטור "לולבי גפנים חייב "אלו הן לולבי גפנים אמר רבי יצחק מגדלאה כל שלבלבו מר"ה ועד יוה"כ ורב כהנא אמר כל שלשים יום תניא כוותיה דר' יצחק מגדלאה אכל עלי קנים פמור ולולבי גפנים חייב אלו הן לולבי גפנים כל שלבלבו מר"ה ועד --יוה"כ: שתה ציר או מוריים פמור: הא חומץ חייב מתני' מני רבי היא דתניא ר' אומר חומץ משיב את הנפש דרש רב גידל בר מנשה מבירי דנרש אין הלכה כרבי לשנה נפקי כולי עלמא מזגו ושתו הלא שמע רב גידל ואיקפר אמר אימר דאמרי אנא דיעבד לכתחלה מי אמרי אימר כייי דאמרי אנא פורתא פובא מי אמרי אימר דאמרי אנא 'חי מווג מי אמרי:

עבידי והגהו פטורין מן המעשר וחין מטמאין טומאת אוכלין ובהנהו מיירי בהטור והרוטב (חולין דף קכ.) ויש מהן דחזו לאכילה בעינייהו כגון בלל וקפלוט וכיולא בהם פעמים שמתבלין *) פיל דגיל כא דגידל בהן הקדירה וכמו שבת דבפר' בא סימן (נדה דף נא:) והנהו חייבין במעשר ומטמא טומאת אוכלין ובהנהו איירי בפ"ק דחולין (דף ו.) ובבכל מערבין (פירובין דף כם.) ואע"ג דאמריטןעלה בפרק בכל מערבין משום דקתני בה חבלין וחבלין לאו בני אכילה נינהו היינו בלא מיקון לגמרי **) ניסה דניל זענילא שלריך חיקון קלת ולענין עירוב בעינן דחזי בשעת קניית עירוב מידי דהוה אחטין ושעורין דאין מערבין בהן וחייבין במעשר: הגל ברטיבתא הא ביבישתא. דיבישתא לא היא מאכל ומהאי טעמא נמי אמריכן בכילד מברכין (ברכות דף לו:) דוגגבילא יבישתא אינה טעונה ברכה:

תוספות ישנים

פלפלין יבשין ואפילו הכי אין מטמאין טומאת אוכלין ואומר רכי דשאני זרע גרגיר ששחקוסו גב כ לאכול בפני פלמו אבל פלפלין אין ראויין לאכול בפני טלמו אלא לטיבול בעלמא אבל קשה טוד להיר מזכור כפני שנחו הכר מבלין שחייבין במששה כדמנית (חולין דף 1.) הנותן לשכינתו שיהה כלי. הי יוסף וכללה הוא חושב ואחרים שחייבין במששה כדמנית (חולין בדור, הנותן לשכינתו שיהה כלי הי הכלין שבה חשום מעשב ואחיים הבלין דאין מטמחין טומחת חוכלין ואומר רבי דשני מיני תבלין יש דהה קיפה פירמא ומסקינן דהיינו הבלין דאין מטמחין טומחת אוכלין ואומר רבי דשני מיני תבלין יש דהה אמריע פרק בה סימן (נדה נה:) דאיכא לשעמה עכידה ואיכא דלחו לטעמה עבידה אי כמי אלהגן דמעשר קאי אשאור [ושביעים קאי] אתבלין דאפילו אוכלי בהמה חייבין דחזי להכילה לפי שהראשונים שלה היה להם פלפלין שוחקין חותו ומעכלין בו צלי ומהחי שעמח מתעשרין נמי

נא א מיי פיים מהלי שניחת עשור סלי ו

נב ב מיי׳ וסמג סס

מכד סשף ה:

שביתת עשור הל' ו

רבינו חננאל